

Svar på fullmäktigemotion om hobbygaranti

340/12.05.00/2016, 61/00.02.00/2016

STF 12.03.2018 § 8

Mer information:

kultur- och fritidschef Anders Lindholm-Ahlefeld,
tfn 050 366 4251, fornamn.efternamn@grankulla.fi

Fullmäktigeledamot Wahlstedt m.fl. har 17.10.2016 lämnat in en motion om hobbygaranti. Motionsställarna framhåller att varje barn har rätt till en hobby och att kommunen bör sammanställa en hobbymeny och kartlägga möjligheterna, lokalerna, serviceleverantörerna, evenemangen och underskottet inom medborgarverksamhet, idrott, kultur, fritt bildningsarbete och aktiviteter på eget initiativ. Dessutom efterlyser motionsställarna en utredning om hur staden kunde garantera alla barn och ungdomar möjlighet till minst en hobby. Motionen delas ut som **bakgrundsmaterial**.

Idrottsutskottet har behandlat motionen 14.2.2018 (§ 6) och gett följande svar:

Undervisnings- och kulturminister Sanni Grahn-Laasonen tillsatte 8.11.2016 en arbetsgrupp under devisen "Varje barn och ungdom ska ha möjlighet till en hobby". Gruppen fick i uppdrag att lägga fram förslag till hur man kan garantera att alla barn och unga har möjlighet till åtminstone en hobby som de gillar. Arbetsgruppens mandatperiod var 8.11.2016–28.2.2017. Statsminister Juha Sipiläs regering har satt upp som mål att satsa på trivseln i skolorna och förbättra barns och ungas psykiska och fysiska välbefinnande.

Barn och unga kan utöva hobbyer på olika sätt. Hobbyer behöver inte gå ut på aktiviteter som sker under organiserade former, utan det kan vara fråga om att leka med en kompis, läsa en bok eller pyssla med ett sällskapsdjur. I Grankulla har barn och unga goda möjligheter till hobbyer, och staden erbjuder dem olika slags gratis aktiviteter i bl.a. läroinrättningarnas och idrotts-, ungdoms- och kulturtjänsternas samt bibliotekets regi. På sin webbplats har staden lokala föreningars och samfunds kontaktuppgifter, och staden försöker att så öppet som möjligt informera om deras existens via alla kanaler som den har till sitt förfogande.

Enligt Institutets för hälsa och välfärd skolhälsoenkät 2017 utövar 95 % av alla barn och ungdomar i Grankulla någon hobby en gång i veckan. På riksnivå är motsvarande siffra 92 %.

Idrottstjänsterna

Idrottstjänsterna underhåller idrottsanläggningar som är öppna för alla i staden, en del av dem gratis och en del mot avgift. Förutsättningarna för fritidsaktiviteter är goda och utbudet är mångsidigt. Vid planeringen av serviceutbudet och verksamheten har staden satsat speciellt på barn, ungdomar och barnfamiljer bl.a. så att hobbyer med låg tröskel erbjuds på olika

håll i staden. Det här syns också på prissättningen av tjänsterna och billigare biljetter för barn och unga.

Idrottstjänsternas lagstadgade uppgift är att skapa förutsättningar för idrott och motion i staden. De lokala idrottsföreningarna tillhandahåller för sin del andra typer av hobbytjänster bl.a. i idrottsanläggningar som staden äger. Därför bör staden i framtiden satsa på underhållet och existensen av sina egna områden och anläggningar för att trygga idrottsföreningarnas verksamhetsförutsättningar.

Här är gränsdragningen mellan hobbyverksamhet och tävlingsidrott synnerligen viktig. Idrottsföreningarna tävlar förstas sinsemellan inom sin egen gren men också närmast regionalt över grengränserna. Det här betyder att situationen skapar tryck på föreningarna att dels klara sig bra inom den egna grenen, dels locka nya utövare till grenen. Här påverkar också olika trender eller exempelvis nationella framgångar inom en viss gren, vilka i allmänhet skapar intresse för grenen och därigenom momentant bäddar för ett överraskande stort antal utövare. Dessa fluktuationer i intresset inverkar såklart på föreningarnas existens och ekonomi, och då måste föreningarna kunna reagera på ett oförutsett bortfall eller en oväntad kraftig ökning i antalet utövare. I bakgrunden finns också förmågan hos den som förvaltar idrottsanläggningen (i Grankulla ofta staden) att reagera på ett förändrat utrymmesbehov eller ett tvingande behov att avstå från utrymmen, med direkta konsekvenser för föreningens ekonomi.

Ur utövarens synvinkel ligger skillnaden mellan hobby och tävling ofta i att man riskerar att bli sparkad från laget om man inte är "tillräckligt bra" på den egna grenen. Det här kan vara en mycket tråkig upplevelse för en ung människa, och för dessa "drop-out-ungdomar" kan smällen vara så hård att de helt slutar med sin hobby t.o.m. för en lång tid. Det borde alltså finnas alternativ för den som vill idrotta och motionerna utan tävlingsambitioner, men ekvationen är rätt besvärlig ur stadens synvinkel. Å ena sidan borde man allokera medel och resurser till föreningar med hög ambitionsnivå och förmåga att alstra framtida toppidrottare, och å andra sidan borde man se till att alla barn och unga har något av betydelse att syssla med, d.v.s. åtminstone en hobby.

Idrottstjänsterna har under åren 2016–2018 fått statsbidrag av Regionsförvaltningsverket, och med dessa medel har vi producerat integrationsrelaterad hobbyverksamhet med låg tröskel inom projektet Motion och rörelse i Grani. Projektet går ut på att i samarbete med föreningar ordna till exempel träningstider för lågstadieelever, ungdomar och gymnasie studerande. Dessa är öppna för alla, oberoende av nationalitet och språk.

Kulturtjänsterna

Kulturtjänsterna ordnar under året olika evenemang i samarbete med bl.a. daghem och läroinrättningar samt har hand om stadshusets galleriutrymme med fritt inträde. Stadsbiblioteket är öppet vardagar kl. 10–18 och under veckoslut kl. 10–16. (När biblioteket blir "meröppet", förlängs öppettiderna ytterligare.) På biblioteket ordnas också olika föreläsningar och evenemang riktade till barn och unga. Utlåningen av material till barn och unga har ökat med cirka 33 procent på fem år. Medborgarinstitutet ordnar

kurser för deltagare på olika nivåer och är en väsentlig aktör inom sommarverksamheten för barn och unga i samarbete med ungdoms- och idrottstjänsterna. Grundundervisning i konst – såväl musik som bildkonst – ordnas i Grankulla med delfinansiering av staden, och det är också möjligt att ägna sig åt t.ex. körsång och dans i Grankulla.

Man bör observera att om barn och unga erbjuds kulturbetonade fritidsaktiviteter med låg tröskel, är det sannolikt att de i vuxen ålder fortsätter med kulturintresset, vilket har betydelse för både allmänbildningen och välbefinnandet.

Ungdomstjänsterna

Ungdomsgården, som är tillfälligt placerad på Grankulla bibliotek, är öppen vardag kl. 14–20 och erbjuder alla besökare gratis hobbyverksamhet och möjligheter att hitta kompisar med samma intressen. Dessutom underhåller ungdomstjänsterna skejtparken på utkanten av Grankulla centrum.

Ungdomstjänsternas specialungdomsverksamhet, lägerverksamhet och sommarverksamhet för barn och unga utgör väsentliga delar av ett servicekomplex som främst syftar till att sörja för att barn och ungdomar har meningsfull sysselsättning och kompisar. För Barnens sommar i Grani (ordnas i medborgarinstitutets regi) har ungdomstjänsterna och sociala sektorn kommit överens om en årlig kvot inom vilken barnfamiljer som får särskilt stöd kan få sina barn med på sommarläger utan avgift.

Klubbverksamhet för skolelever

I Mäntymäen koulu, Granhultsskolan, Hagelstamska och Kasavuoren koulu ordnas en hel del aktiviteter av olika slag för barn och unga. Till exempel i Kasavuori har man försökt ordna klubbverksamheten så att den når så många elever som möjligt. I rastverksamheten (rastklubbarna) ha ca 50–60 elever deltagit varje gång. Klubbdagarna har varit tisdag och torsdag under hela skolåret. Idrottsinstruktören har ansvarat för verksamheten. Även annan verksamhet under raster har ordnats för hela skolan och för enskilda klasser. Elevhandledarna har fått utbildning i att leda verksamhet som ordnas för elever i åk 7. Eleverna har inom ramen för rastverksamheten kunnat delta i en bowlingklubb, och årskurserna 8 och 9 har bekantat sig med olika idrotts- och motionsformer på en idrottsarena tillsammans med instruktören. Idrottsinstruktören har också lett särskild motionsverksamhet för ungdomar som behöver stöd av elevvården. I Kasavuori har man haft en kockklubb, en smartspelsklubb och Just Dance-klubb, alla tre ledda av lärare. För "Reilukerho" har klassföreståndarna ansvarat. Eleverna har också haft möjlighet att bekanta sig med hur man producerar musik i en studio samt avlägga hygienpass inom ramen för klubbverksamheten. Det sistnämnda har skett med hjälp av utomstående serviceproducenter. Flickorna har dessutom erbjudits möjlighet att delta i evenemanget Naisten kymppi med handledning av gymnastikläraren. Eleverna har fått låna idrottsredskap för utomhusbruk från en bur som finns på gården. I klubbverksamheten har man försökt svara på önskemål från eleverna och uppnå ett så stort deltagarantal som möjligt. Skolan har lyckats uppnå målen, och verksamheten har etablerat sig som en viktig del av skoldagen.

Bidragspolitiken

Idrotts-, ungdoms- och kulturutskotten beviljar årligen bidrag för olika slags verksamhet. I bidragsgrunderna ingår inget krav på att de aktörer som får bidrag av utskotten skulle beakta (eller subventionera) föreningsavgifterna i sin verksamhet. Det bör dock observeras att barnens och ungdomarnas hobbyverksamhet i Grankulla i hög grad bygger på tjänster som lokala föreningar, samfund och företag producerar (inklusive skolornas eftermiddagsklubbar som sköts genom köp av tjänster). De bidrag som utskotten inom fritidssektorn beviljar är dock rätt anspråkslösa jämfört med föreningsgarnas och samfundens behov. År 2017 uppgick bidragsansökningarna till totalt 227 811 euro (idrott 177 311, ungdom 16 500 och kultur 34 000 euro), och staden beviljade totalt 110 425 euro (idrott 87 400, ungdom 14 000 och kultur 9 025 euro). Behovet av direkt (ekonomiskt) stöd är det dubbla jämfört med de anslag som finns för bidrag. Då får det indirekta stödet (som inte består av pengar) ett väldigt stort värde, och till exempel subventioner i form av lokaler eller gratis bruk av lokaler för samfund borde beaktas bättre som en del av det synliga bidraget. Enligt uthyrningsprinciperna för lokaler prioriteras uthyrning till föreningar vars verksamhet riktar sig till barn och unga, och de betalar också 40 procent lägre hyra.

Ur ungdomstjänsternas synvinkel har alla barn och unga rätt till en hobby. Ungdomstjänsternas uppgift är att hjälpa ungdomar att hitta kompisar och meningsfull sysselsättning. Detta sker i samarbete med kommunala och icke-kommunala aktörer i Grankulla. Ungdomstjänsterna tar tag i saken och utreder hur alla barn och ungdomar kunde garanteras möjlighet till minst en hobby samt rapporterar vidare till ungdomsutskottet.

STS:

Fullmäktige antecknar det ovan anförda för kännedom som svar på fullmäktigemotionen om hobbygaranti och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Beslut:

Beslutsförslaget godkändes.